Ч. 193 (13.738). Львів, вівторок 24. липня 1934. Pouxtową wyłatę opłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Українська інтервенція в міністерстві внутрішніх справ.

УКРАЇНСЬКІ ПАРЛЯМЕНТАРІ У МІНІСТРА КОСЦЯЛКОВСЬКОГО.

В суботу 21. ц. м. явилася у п. міністра внутрішніх справ Косцялковського Президія Української Парляментарної Репрезентації в особах голови посла д-ра Дмитра Левицького, посла д-ра Володимира Загайкевича і сенатора інж. Юліяна Павликовського, щоби інтервеніювати у справах, звязаних з останніми подіями. При цій нагоді українські парляментарі інформували п. міністра у загальних зарисах про положення українського народу у Польщі. Присутніми були також віцеміністер п. Креховський і директор політичного департаменту п. Кавецький.

Катастрофа повені.

У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

На ріці Стрий в **Жидачівщині** вода піднялася на 90 цм. над нормальний стан, Свіча в Журавні на 1.50 м. Так само Дністер у Розвадові. В Надітичах вилив потік Бредниця та залив поля та левади. В **Городищині** вода залила около 200 огородів, із того ок. 40 знищила зовсім. Кільком млинам пообривало колеса. В Незвиськах хмаролім знищив кілька хат, цілу околицю залила вода.

У *Рудеччині* ріки Верешиця, Бистриця та Тисьмениця залили багато сіл. Плоди понищені на 2.500 гектарів у селах: Подільці, Сусулів, Мости, Монастирець, Тершаків і Поверків. Люди в Мостах, Монастирці та Тершакові самі скріпляли береги Дністра, висипали охоронні вали на просторі кільканацятьох км., та їх праця пішла майже задармо.

ЕВАКУУЮТЬ ВАРШАВУ.

У Варшаві евакуували населення з терену між вулицею Зеленою та Понятовського. Підсипають вали. Примусово евакуували всі пляжі та купелеві заведення. Староста видав приказ збирати мішки з приватних фірм. Уже мають запевнених 30.000 мішків. Вода стала просякатися до насипу, на якому є зоольогічний город. Вода у Вислі в Варшаві біля мосту Кербедзя 22. липня в год. 20.25 доходила до 1.49 м. понад нормальний стан.

21. липня нічю плила Вислою тратва з людьми, що благали помочі. Їх врятувало моторове човно.

ВИДУРЮЮТЬ ХУДОБУ.

КЕЛЬЦІ, ПАТ. У деяких місцевостях торговці купують за безцін худобу від хліборобів, яких евакуували із загрожених теренів. Влада виступила проти тих торговців.

ЦІНА ОКР. ЗАЛ. БІЛЄТІВ.

ВАРШАВА, ПАТ. Дирекція залізниць поручила, щоби подорожні, які в звязку з повінню мусять їхати окружною дорогою або транзитів, не платили ціни вищої від цін на відтинках замкнених для зал. руху.

РОЗПОРЯДОК У СПРАВІ ПАДЛИНИ.

ВАРШАВА, ПАТ. Міністер суспільної опіки звернувся до краківського, львівського, келецького та варшавського воєводи, щоби видали строгі розпорядки, аби люди не перековували падлину, лише закопували її та щоби гниюча падлина не поширювала пошести.

У РУМУНІЇ.

Припинили залізничий рух.

БУКАРЕШТ, ПАТ. Зливи спричинили виливи рік і зупинили залізничу комунікацію в Семигороді та Банаті. На відтинку Клюж-Тежус зупинили рух міжнародніх поїздів, поїзди Букарешт-Будапешт їздять окружною дорогою. Наслідком повені в Польщі та на Буковині рух поїздів між Польщею та Румунією припинено.

У КОРЕЇ.

ТОКІО, 22. 7. ПАТ. Наслідком виливу ріки Ракутока в півд.-східній частині Кореї залило 500 домів, а сотки знищило. Згинуло ок. 5000 людей.

Як іде праця в Перемишлі.

Будова й розбудова церковно-народніх установ.

Тоді, коли львівське передмістя **Клепарів** будує невеличку муровану церкву повних 15 літ (почали її будову ще в 1920 р.), коли станиславівське передмістя **Книгинин-Кольонія** будує у себе церкву майже 10 літ, — то колишній княжий город **Перемишль** викінчує будову церкви оо. Василіян на передмісті **Засяння** в рекордово-швидкому темпі. Роботи, що їх почали перед двома роками, добігають кінця і є надія, що церква вже в скорому часі буде віддана до вжитку вірних.

Та не тільки церква. Як повідомляє перемиський „Український Бескид“ з 22. ц. м., Товариство „Епархіяльна Поміч“ у Перемишлі значно поширює свою діяльність. Цими днями набуло воно за ціну 78.000 зол. велику реальність — двоповерхову каменицю, яка сусідує з давніше набутим домом „Епархіяльної Помочі“. Цей дім небавком буде зруйнований і на його місці та в дотеперішнім городі буде будуватись нова двоповерхова камениця, де будуть приміщені установи, звязані з Церквою і діяльністю Католицької Акції. Конкурс на цю будову вже оголошений, так, що будова розпічнеться в найближчому часі і має станути під дахом ще перед зимою.

Плян нового дому передбачує салю на вистави, відчити і сходини. Цією вісткою особливо буде радуватись наше громадянство, бо одинока тепер саля Народнього Дому не може обслужити всіх потреб громадянства і брак другої салі дуже відчувають наші установи. Побажатиб тільки, щоб ця саля була віддана до вжитку ще перед зимою, щоб у зимових місяцях служила на відчити, сходини й інші імпрези.

По пляну під салею будуть модерні льокалі для епархіяльної друкарні, бо заснована бл. п. епископом Іваном Снігурським капітульна друкарня — по львівській Ставропигійській друкарні найстарша в Галичині — в другій половині XIX ст. загирилась і залишилась тільки австрійська концесія, яка тепер стратила свою вартість.

Додати ще треба, що перед двома місяцями куплено також реальність, яка лучиться з реальністю при вул. Словацького, призначеною під будову малої семинарії (епархіяльної гімназії), так, що ця реальність буде тягнутись до вул. Шашкевича і тільки тою ж вулицею буде відділена від реальности Духовної Семинарії.

Сніг у Німеччині.

ВЕРЛІН, 22. 7. ПАТ. Над Берліном, сх. Мархією та почасти над Шлеськом перейшла вчора страшна хуртовина з громами. При цьому запримітили незвичайне явище природи, а саме *при 30-степеневому теплі, як розшалілася хуртовина впав сніг, який вкрив поля*, а *наслідком високої температури дуже скоро стопився.*

—o—

ПРИКОРДОННА СТОРОЖА ПРОТИ ЖИДІВ.

ЄРУСАЛИМ, ПАТ. Союз арабської молоді постановив створити добровольчу прикордонну сторожу, щоби перешкоджувати жидам нелегально імігрувати до Палестини.

—o—

По широкому світі.

— До Москви привезли урну з тлінними останками амб. Довгалевського. На двірці був ком. Літвінов і Крестінський, держ. мужі та дипльоматичний корпус. Урну в Москві ніс Сталін, Молотов, Ворошилов, Калінін і Літвінов. Вмурували її в мурі Кремлю. Літвінов у промові підкреслив заслуги покійного для пактів взаїмної помочі, які будуть вугольним каменем світа.

— Німецька влада відібрала дебіт „Матеповi“ до кінця місяця; одному шведському часописові на 3 місяці за „подавання вісток, що від ряду літ затроюють німецько-шведську атмосферу“.

— У звязку з кровавими подіями в Амстердамі на приказ міністра внутр. справ арештували президента голяндської соц. дем. партії Шмідта. Можливо, що розвяжуть соціялістичну та комуністичну партію.

— Міністер Бек їде 23. липня до Таліна та Риги.

— Є чутки, що італійський амбасадор у Льондоні Ґранді одержить також становище у Москві.

— До Москви прилетів літаком відомий англійський письменник Велс.

— У Манджурії лютує чума. Досі померло 25 людей.

Східне Льокарно.

Женева 18. липня 1934.

Парискі ревії відомі цілому світові. Французи є неврівняними майстрами театральних ефектів. Один з найбільших між ними є без сумніву пан Барту. Його відзначини в Льондоні кинули блискуче світло на дбайливо уладжену політичну декорацію Европи.

Бачити в Східнім Льокарні саму лише пактоманію, булоб зовсім хибно. Коли Барту і Літвінов роблять теж саме, то не є теж саме. Пакт взаємної помочі держав центральної та східної Европи має бути видимим знаком невидимих міждержавних відносин. Знаком французької гегемонії і німецької капітуляції.

Небагато є міжнародніх актів, форма яких так ріжнились би від їх змісту, як це є зі Східним Льокарном. І справді, чи формально Барту не має слушности? Він пропонує пакт оснований на взаємности. Ніодна держава не вимагає нічого від іншої, чогоб вона сама не давала іншим. Держави ґарантують взаємно непорушність кордонів і поміч у потребі. Чи це не ідеальна мрія кожного пацифіста, чи це не початок золотого віку, коли лев лежить прилагідно поруч овечки? Чи держава, що може противитись цьому, не має наміру власно порушувати мир Европи, чи не заслуговує вона на загальний осуд? І чи не ясно, як Божий день, усім, що цією державою є Німеччина?

Арґументація Барту остільки блискуча і сила формальної льоґіки остільки непереможна, що не лише в Льондоні, а навіть у Римі здвигнули плечима і промовили — як воно так, то робіть Східне Льокарно, а ми почекаємо й побачимо, що на це скажуть у Берліні, і що з того вийде. А врештою ми не на сході Европи, а на заході.

Свій безсумнівний успіх у Льондоні справді Барту здобув не самою лиш арґументацією, а й очевидно досить реальною погрозою французько-совітського військового союзу. Тимчасом з огляду на непідготованість анґлійської летунської оборони в Льондоні бажають принаймні в найближчім часі мати найкращі відносини з Францією, але зовсім не бажають перебирати на себе ґарантій щодо кордонів большевицької держави, яка може бути небезпечна для Анґлії не лише в Китаю, а й у самих Індіях. Східне Льокарно при цілій його беззмістовности дає тим часом вихід для Анґлії з цієї неприємної дилеми. Цим можна почасти з'ясувати, що Анґлія перебрала на себе досить дивну місію припоручити Східне Льокарно не лиш у Берліні, а й у Варшаві.

Що проект Барту стрінув у німецькій пресі майже обурення, а анґлійський демарш велике розчарування, з огляду на істотний зміст цього проєкту, більш ніж зрозуміло. Можна мати, розуміється, найбільш ідеальне, перебільшено женевське, поняття про рівність всіх націй великих і малих, але можна разом з тим всеж і розуміти, оскільки смішні є обопільні зобовязання щодо непорушности кордонів і всього іншого між найчисленнішою з великих націй Европи і — скажім — прибалтійськими державами. Франція сама може, розуміється, вважати відповідним своїй національній гідности не лиш добровільне порозуміння з Москвою, а навіть мілітарний союз, але включення Німеччини до пакту з СССР, в якім окрім неї не бере участи ніяка інша велика держава, є безперечно тяжкою образою для уряду Гітлера.

Східне Льокарно на випадок його здійснення не булоб нічим іншим фактично, як кліткою для Німеччини, в якій її малиб стерегти всі інші держави, що підписали би цей пакт. Він мав би бути суроґатом франко-совітського мілітарного союзу, при чім сателіти Франції малиб перебрати її, треба сказати, досить тяжкі обовязки.

Істота Східного Льокарна відбиває в собі цілість німецько-совітських відносин, загально занадто відомих, щоб тут на них спинятися ближче. Проект Барту є невеликою відміною предложень, з якими він післав Літвінова до Берліна перед сходинами Гітлера з Мусоліні. Літвінов дістав тоді у Берліні рішучу відмову. Це не перешкодило Барту розпочати вдруге політичний наступ „аж до переможного кінця". Цим переможним вінцем має бути цілковита капітуляція Німеччини не стільки перед Францією, як перед Москвою: Східне Льокарно має бути для московського уряду рекомпензатою за незаключення франко-совітського союзу. При тім не можна поминути без уваги, що ціла акція Барту на користь Москви стоїть в очевиднім звязку з обєднанням французьких соціялістів з комуністами під проводом Москви. Забезпечуючи кордони СССР, Барту забезпечує тимчасово і власний уряд від наступу єдиних соціялістів та комуністів. Чи надовго, питання інше. Капітуляція Німеччини перед Москвою малаб очевидно своїм наслідком уже в найближчому часі капітуляцію французького уряду перед соціялістично-комуністичним фронтом.

Але на що потрібне Москві Східне Льокарно? Програма московського уряду зглядно Німеччини означена досить виразно. „Наше завдання використовувати всякими засобами противенства між капіталістичними державами, щоб не дати їм можливости розвязати власні противенства на рахунок СССР". (Каганович, „Ізв." 22. I. 1934). Коли московському урядові не пощастило використати і побільшити противенства між Францією та Анґлією заключенням франко-совітського союзу, то тим пильніше намагаються большевики поглибити противенства між Німеччиною та Францією окруженням та пониженням першої з них.

Ізоляція Німеччини потрібна для Москви в цілях лекшого викликання там большевицької

революції. Кожне погіршення стану Німеччини жадібно нотує московська преса. „В 1931. році на Німеччину припадало 29.0 прц. експорту фабрикатів головних промислових держав, у 1933 р. вже тільки 26,1 прц. Німеччина побита на всіх ринках", радіють „Ізв." (4.IV. 1934). „Дохід населення зменшився в 1933 р у порівнянні до 1929 року на 41 прц. Дохід робітників і службовців у першім півріччю 1933 зменшився на 400 міл. марок. Дохід сільських господарів паде далі". („Ізв". 6. XII. 1933).

„Німецька буржуазія, як грач, що програв у Монако, кидає тепер на стіл свою останню карту — фашизм. На цю карту вона ставить і долю цілої капіталістичної Европи". (Мануїльський, „Ізв." 5. II. 1934). Отже в Берліні московський уряд має намір рішити і долю Парижа. Складаючи на XVII. зїзді ВКП(б) у Москві звіт про діяльність Комінтерну, Мануїльський хвалиться, що після великих зусиль пощастило ввести численних комуністичних агентів Москви не лиш до націонал-соціялістичних організацій Німеччини, а й до католицьких фашистівським орґанізацій Італії. „Від часу усталення фашистівської диктатури комуністична партія розповсюдила біля 2 міл. у Німеччині друкованих видань. Її нелеґальний центральний орґан „Роте Фане" читає значно більше коло людей, ніж коли він виходив леґально". (Там-же).

Стан Німеччини московський уряд уважає остільки дозрілим, що в останніх днях видано відомий маніфест із закликом до большевицького перевороту в Німеччині. Так розуміють у Москві Східне Льокарно.

У відношенні Німеччини до Совітів помітний тимчасом цілковитий брак твердо устійненої політики. Відсунення справи коридору та Австрії на необмежений час моглоб справді вказувати на те, що Німеччина хоче мати вільні руки на Сході. В німецькій пресі чутно і відокремлені голоси, що будуччина Німеччини лежить на Сході. А разом з тим навіть у німецькій пресі нема того рішучого і послідовного ставлення до Москви, яке забуло наприклад популярність у Японії навіть у такій спочатку „непопулярній" акції, як манджурська.

Недавня промова Гітлера про події 30. червня лишилася зовсім незрозуміла, наприклад, в Анґлії, де назагал до Німеччини ще до недавна ставились досить доброзичливо, бо кара на смерть недавніх провідників нації з погляду внутрішньо-державного виправдана бути не може. Зовсім інакше представляється справа, коли вони свідомо чи несвідомо готовили громадянську війну і переворот у користь чужого, в данім випадку московського уряду; а так воно

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 24. ЛИПНЯ 1934.

ЙО ГАВНС РЕСЛЕР.

СПОСІБ НА СТАРІСТЬ.

Можнаб сказати, що це неймовірне, але в цьому світі трапляються такі дива, що навіть наша життєва мудрість не може їх передбачити. Бо щоби кравець якоїсь жінки приходив до її чоловіка не з проханням заплатити її рахунок — що як відомо трапляється скрізь і то досить часто — але, щоби прохати його... — — Краще оповісти цю історію цілу, з початку до її ганебного кінця.

— Кравець нашої пані прийшов і прохає пана, що мусить із ним негайно бачитись в одній важній справі — повідомляє служанка.

Консуль Карстен підніс здивовані очі:

— Кравець моєї жінки? Прошу, нехай увійде.

Входить куценький, кругленький чоловічок. Кланяється трохи за скоро.

— Вступ до вас, пане консуле, коштує мене за багато.

— Звичайно коштують мене всі вступи до вас.

Кравець усміхнувся чемненькою усмішкою як до клієнта:

— Пане консуле! Вам добре жартувати. Але мені нині не до жартів. Я мушу виконати дуже прикру місію.

— Слухаю вас, сідайте.

— Саме була у мене ваша пані-добродійка — почав кравець. — Вона замовила собі червону вечірню сукню з ґази. Можете мені вірити, пане консуле, що я маю глибоку пошану для вашої високоповажаної дружини, вмію оцінити її прикмети, її високу інтеліґенцію, її чар, її подивугідну молодість. Я маю цю честь, що від двацятисім літ одягаю паню добродійку. І саме... дозволяю собі сказати, що про оту, останню маленьку подробицю ваша пані добродійка, здається, починає забувати..

— Не розумію? Чи винна вам багато? Не платить?

— Але-ж ні, дуже точна. Пані консулева починає забувати від якогось часу я її одягаю. Двацятьсім літ це не короткий час, а передовсім не для дами, що любить добре зїсти і має нагоду відживляти себе. Для пані консулевої відповідна булаби нині іншого роду елеґанція, дискретніша. Я маю стару фірму, мою робітню знають широко за границею, нас уважають авторитетними для кожної нової моди, ми надаємо тон і виробляємо смак. А тут пані консулева приходить і замовляє собі червону сукню, ще й зі самої ґази. Червоний колір, ґаза, до цього ще з оксамитом. Треба зробити врізи у поясі і лишити багато ширини на бедрах. На переді має прийти широка тафтова стяжка „аля бейбі". До цього коротка блюзочка з моряцьким комірцем! За це все не можу попросту брати відповідальности! Такої сукні не можу випустити зі свого сальону! Це мене зруйнувалоб! Я не маю вже більше сил боронитись! Змилуйтесь, пане консуль, допоможіть мені!

Кравець сидів на кріслі зовсім розторощений. Майже плакав. Консуль покивав головою.

— Але-ж зрозумійте, пане, що я не можу сказати своїй жінці так попросту, що вона вже стара і що погрубіла!

Кравець зірвався з місця:

— Милий Боже! розуміється, що ні! Пані консулева зрештою не стара! Вона-ж має всього пятьдесятьвісім літ. І не груба! Хто посмів би це сказати. Вона має тільки в поясі сто двацять.

Якусь хвилину консуль мовчав. Потім подав кравцеві руку на прощання:

— Я вже найду якийсь спосіб — сказав він тихцем — поясню своїй жінці, що я вже постарівся і не можу показуватись між люди з такою молоденькою жінкою.

Консуль Карстен стояв довго мовчазний перед дзеркалом, тоді, як пані Феліцітас їла сметанкові бонбони. Коли Карстен познайомився з нею тридцятьпять літ тому, вона теж їла сметанкові бонбони. Але він називав її тоді Єлизаветою не Феліцітас. Щойно пять літ тому прийшла вона до пересвідчення, що „Феліцітас" — імя, яке незвичайно добре підходить до її особи. Головно до нового кольору її волосся, тиціянівсько-червоного.

— Чому ти так придивляєшся у дзеркалі? — спитала вона між одним бонбоном і другим.

— Старіюся, жіночко. Одна зморшка виступає поруч другої, чоло стає щораз вище, шкіра висихає. Здається, що вже не зможу позбутись тої своєрідної втоми...

— На жаль, це правда, мій коханий, починаєш старітись.

— Що-ж ми вже не молодці. Я міг би в цих літах бути вже дідом.

— Певно, що міг би..

Консуль зітхнув глибоко:

— Я вже рішився. Від нині зрікаюсь своєї гордої, мужеської постави, вкладаю мягкі ка-

мабуть і було. В цім випадку йшло не про суд чи кару, а про можливо скорше знищення небезпечних ворогів держави.

Представлення події 30. червня з погляду оборони держави від Москви моглоб послужити і вистарчальним аргументом проти Східнього Льокарна. Тимчасом Барту очевидно використав між іншим і ці події, щоб обгрунтувати в Льондоні потребу поставлення Німеччини під куратели її сусідів під проводом московського уряду.

„Нає Ціріхер Цайтунг", наскрізь ворожа до Німеччини, повідомляє, що початкове різко негативне ставлення до плану східного пакту змінилося в Берліні на роздумування над тим пактом. На потвердження цього повідомлення треба почекати.

Капітуляція Німеччини у звязку з обєднанням соціялістів та комуністів у Франції може мати дуже далекосяглі наслідки для цілої Европи. Пан Мануїльський дуже мудра людина. На карту Берліна поставлено і долю принаймні найближчу, цілої капіталістичної Европи. Східне Льокарно мостить шлях для невільницького капіталізму Москви в Европі.

М. Даньо.

ЦЕРКВА ТА ДУХОВЕНСТВО НА РАДЯНЩИНІ.

З ВРАЖІНЬ ОЧЕВИДЦЯ

Закон каже, що коли 1/3 частина населення дасть свої підписи, щоби закрити церкву, то таку церкву влада закриває. Хоча церква відділена від держави, але будівлі церковні, а також усе, що є в церкві — націоналізоване і належить державі. Релігійна громада мусить церкву арендувати, платити комірне, доходовий податок і примусову асекурацію.

Церквами управляє адміністраційний відділ при районовім виконавчім комітеті.

КОМІРНЕ І ПОДАТКИ.

Майже всюди начальником Рай-адмінвідділів є жиди. „Ідеї Іде Зельман" не співають там. А треба до нього їхати заплатити згори за рік комірне, аж тоді можна в церкві молитись. Хоча церков залишилось по селах не більш як 5 проц., дивно як ще вони істнують. Щоб увесь нарід був безвірний, цього не можна сказати, але нарід бідний, не може помагати. Крім того в неділю та свята люди мусять робити в колгоспах; церкви тоді порожні і мало священики збирають лепт, — а ходити по селі збирати на церкву — суворо заборонене. А коли є така церква, що не може заплатити комірне, асекурації та зробити ремонту — ремонт при договорах вкладають насильно, щоби церква мала якнайбільше видатків і тимсамим легко банкротує.

Антирелігійну боротьбу веде держава не тільки пропагандою, але й іншими засобами як напр. арендою, великими податками, арештами духовенства, підчас свят висилають нарід на поле робити, придумуючи тоді „ударні кампанії".

Кожна сільська церква платить не менше 2.000 карб. комірного та асекурації. Крім того є видатки на ремонт, доходовий податок, церква мусить купити облігації державної позички, тощо. На священика теж накладають великі податки, які церква сплачує.

Священик платить: доходовий податок яких 1000 карб., самооподатковий з 1000, мясний 80 кг. як нетрудовий елемент подвійно, а кільо мяса коштує 15 карб. За несплату доного з податків або навіть за загаяння речинця священиків судять на не меньше як 5 років тюрми та висилку в далекі табори

ЗНУЩАЮТЬСЯ НАД СВЯЩЕНИКАМИ.

Мин. року до нас прийшов священик, бо була вакантна посада. Попередній утік, бо не міг заплатити податку. Рано прийшов, після обіду принесли повістку, щоби заплатив мясний податок, а на другий день його вже засудили на 5 років тюрми. Правда, за 6 місяців його випустили як нездібного до праці, мав уже понад 65 років. По вязницях над священиками дуже збиткуються. Їх поміщують у келіях, де сидять самі рецедивісти навмисне, щоби ті там над ними знущались. Обтинають їм волосся, голять бороди, примушують танцювати, лазити рачки, гавкати, мити ноги іншим, правити богослужения і коли вязничне начальство цим натішилось, дають священикові роботу, — роботу найгіршу, як чистити кльозети, мити нічний посуд і т. і.

Злидням ненависть сестра.

Хоча священиків майже не висвячують, але їх багато безробітних, ходять вони обірвані, обдерті і жебрають.

Є теж священики, що працюють у ГПУ тайно. Тим живеться ліпше.

ОДНА КАРІЄРА.

Я знаю такого під призвищем Кикоть. На священика вибився він з хориста архирейського хору у Симферополі, був дільцем махером іще у старі часи при Консисторії, бо він добре знає „свій народ" і „дела его". За те ГПУ його добре цінить, і неодин священик на висилці мусів загинути через нього.

— Він має щастя — говорять інші священики. Він у ГПУ на такім самім добрім рахунку, як і в архирея. Цього року нагородив його Катеринославський архиерей мітрою, а того, що сидів та мусів для арестантів та начальства у вязниці гавкати — нічим.

Останки духовних із розбитого „Божого корабля" находяться у сумнім стані. Одні ходять жебрати, інші змінили професію, але ніде місця не загріють, бо їх як колишніх духовних ніде не приймають.

Комуністи нерідко намовляють якогонебудь священика, щоби той зрікся свого чину, за що обіцяють посаду.

ОДИН ЗРАДНИК.

Мин. року був такий випадок в с. Благодатнім. Комуністи намовили священика зректись чину, все робилось тайком, нарід нічого не знав. Було свято, нарід дивувався, що багато комсомольців є присутніх на богослуженні. Після Служби Божої, священик вийшов на середину церкви — скинув при помочі комсомольців ризи, а на ньому була вже червона сорочка, косоворотка під поясок і почав антирелігійний мітинг.

— Мовляв — досі я вас облурював, ніякого Бога нема. Люди в плач, хотіли побити його, але комсомольці не дали.

І щож йому большевики в нагороду дали? Казали приїхати до району і обіцяли посаду. Посаду він міг дістати тільки за згодою вищого партійного та адміністративного начальства. Зробили начальники засідання — радили, судили, яку посаду дати — виступив один з начальників тай каже: „Товариші! коли цей піп зрадив церкву, в якій він прослужив двацять років, то він радянську владу поготів зрадить. Не треба нам такої наволочі в наших установах! Ми чистимо свої установи від такого хламу, а не то що будемо його приймати". І ця коротка промова большевика була платнею за його зміну. Були чутки, що він повісився.

маші та легкі черевики. Не маю претенсій іти за модою. Не хочу, щоб іще з мене сміялись.

— А знаєш, що тобі буде дуже добре в ролі старого пана.

— Дякую тобі за признання. Тепер маю тільки один клопіт. Чи не будуть з мене сміятись, коли побачуть мене поруч такої молодої, бадьорої жінки, як ти, в таких сукнях, як ти носиш? Твоє золотисто-руде волосся, твої червоні уста, твої яскраві сукні — здалека можна подумати, що маєш двацять літ. Я гадаю, що ти зробиш це для мене — —

Феліцітас обняла його.

— Алеж дуже радо. Я дуже добре тебе розумію. Я зараз покличу свого кравця і скажу йому змінити мою нову сукню, яку саме в нього замовила.

Він поцілував її в руку:

— Дякую тобі. Я був певний, що ти мене зрозумієш.

Десять хвилин пізніше стояв біля неї кравець і вона давала йому нове доручення:

— Тому, що мій чоловік направду старіється, гадаю, що я мушу виглядати поруч нього ще молодша. Будь ласка, зробіть мені цю сукню з гави трохи коротшу, тафтову стяжку трохи ширшу, блюзочку трохи вільнішу і скажіть, будь ласка, мому фризієрові, що я зайду до нього завтра, щоб він дав мені трохи яснішу фарбу до волосся. Нехай приготує теж червіль на уста вишневого кольору. Тільки таким способом мій чоловік на поважному репрезентаційному становищі не буде виглядати смішно... Всі напевно повірять, що він ходить зі своєю доньою або внучкою.

Перекл. з нім. аб.

Закарпаття.

АВТОНОМІЯ ЗАКАРПАТТЯ.

Загранична комісія синдикату чеськословацьких журналістів уладила 12. VII. ц. р. вечерю в честь закордонного міністра д-ра Е. Бенеша. На вечері зробив д-р Бенеш різні заяви щодо закордонних і внутрішніх політичних справ. Нас найбільше цікавить заява дотично автономії Підкарпаття. Він заявив, що є вже намічений губернатор, але він буде іменований аж в осени на парляментарній перерві. Потім до двох літ буде вирішена справа звязи губернатора і президента краю та їх компетенцій, а також пороблються дальші кроки для приготування автономії. Міністер сподіється, що до 6 літ буде автономія постепенно в цілости введена в життя. Дальше подав, що уряд вже і тепер дав би автономію Підк. Руси, але є це в значній мірі грошева справа. Треба саме перше постаратися про матеріяльні основи автономії.

ДРУГИЙ ЗІЗД НАЦІОНАЛЬНОЇ МОЛОДІ В ОСВІТЛЕННІ МАДЯРСЬКОГО ЖУРНАЛІСТА.

Мадярський часопис „Аз Ешляко" в числі з 8. липня ц. р. помістив статтю про II. конгрес нашої молоді в Мукачеві. Із тієї статті вибираємо кілька характеристичних зворотів та думок.

„... У поході на основі точного обчислення взяло більш як шість тисяч пятьсот людей. І так був цей похід більший, як похід „общ. А. Духновича" 10. червня.

І хід конгресу був серіозніший і змістовніший, як демагічного смаку конгрес „общ. А. Духновича", ведений д-ром Фенциком. То треба нам щиро сказати навіть тоді, коли наші симпатії отверто по стороні російського напряму. Серіозности, натхнення, єдности, безсторонности моглиб учитися фенциківці в українців.

На українському конгресі були заступлені групи з коаліції чеських партій, а саме чеська народня партія (Волошин) і чехословацька соціял-демократична партія (Гуснай). Не одного поважнішого аграрного корифея було можна побачити теж між ними — здається, — аграри починають орієнтуватись на дві сторони — за голоси. Менш-більш була заступлена і комуністична партія, хоча видала тайно летючки проти конгресу. В українському таборі повна згода, єдність між відмінними світоглядами. Волошин-Гуснай красно сиділи разом, не сваряться, не воюють між собою".

—o—

Саботажі в Австрії.

ВІДЕНЬ, ПАТ Урядовий комунікат повідомляє, що вічю 21. липня виконано динамітовий атентат на залізничий шлях у Мітенвальді, тому рух почасти перервано. Нічю виконали теж атентат на галю трансформаторів в електрівні в Шатвальді в Тиролі. Слідство виказало, що це була робота австр. легіоністів, які перекралися через кордон. 20. липня вибухла бомба перед домом убогих в Ахенкірхен. Ранені були 2 особи та 1 дитина.

ВІДЕНЬ, ПАТ. Атентат на електрівню в Ройті заподіяв шкоди на яких 150.000 шіл. Електрівня буде нечинна 2—3 місяці. Арештували 5 підозрілих гітлерівців.

ВІДЕНЬ, ПАТ. На пл. Кеслера придержав поліцай двох підозрілих людей. Вони вистрілили до нього тричі з револьвера та зранили тяжко. Їх арештували. Це соц. демократи Йос. Герль і Руд. Анцбенц. У слідстві признались, що виконали саботаж на зал. шлях над Дунаєм і хотіли втікти з Австрії. Влада ствердила, що справді сигналовий будинок ушкоджено. Атентатчиків поставили перед наглий суд. Канц. Дольфус відвідав раненого поліцая та відзначив його золотим хрестом хоробрости.

—o—

Вибух муніції наслідком спеки.

ВИДГОЩ, 21. 7. ПАТ. Нині в год. 8. рано в муніційних складах в Осовій Горі вибухла пожежа. Це сталося наслідком спеки, яка розложила старий вибуховий матеріял. Знищено один магазин. Жертв у людях не було.

—o—

НОВИНКИ

— **Безплатна подорож дітей залізницями.** М-ство залізниць продовжило безплатну подорож залізницями на три дні, себто до 25. липня включно.

— **Підвишка цін збіжа.** На збіжевому ринку в Варшаві від кількох днів звишкова тенденція. Жито підскочило в ціні на 2 зол., тепер нотують його по 14.50 зол. за 100 кг. льоко паритет Варшава. Звишка є в звязку з переднівком.

— **Хуртовина у Львові.** Вчорашня неділя від полудня пройшла з хуртовиною та громами. Температура доходила до 30—34 степенів Ц.

— **Ревізії та арештування серед комуністів.** В домі при вул. Бальоновій 4А. поліція сконфіскувала два циклостилі, гектографічну стяжку, друкарські фарби, багато комуністичних відозв і три течки для розношення відозв. Найшли теж комуністичний прапор акад. лівиці. Відозви відбивав Шим. Рейман із вул. Сонішньої ч. 22. Матриці він одержав від інж. Меч. Леса з вул. Травгута 15, який був керманичем технікі комун. пропаганди. Арештували Леса та шевця Пельца, що розносив летючки. — У неділю комуністи старалися уладити збори на вул. Хорущини в звязку із зліквідуванням партії УСО та ОЖПП і з припиненням часописів „Праця" та „Унзер Вег". Арештували 28 осіб.

— **Емеритований службовець — торбинковий злодій.** 60-літній Перлі Шперлінґ, як виходила з львівського магістрату якийсь елегантний пан вирвав на сходах III. поверху торбинку з 8 зол. та став утікати. На крик жидівки поліцай у брамі придержав злодія. Виявилося, що то емеритований службовець магістрату (VII. службового степення) Вільгельм Йос. Мілер, замешкалий при вул. Бандурського 9. Має він около 300 зол. емеритури місячно. Не вмів вияснити, чому допустився крадежі. Після списання протоколу Мілера оставили на волі.

— **Вбили війта.** В Синевідську Вижному вбив невідомий чоловік 40-літнього Федора Шкалубрина, місцевого війта в його крамниці. Польські джерела твердять, що це робота ОУН.

— **Привязана до корови.** У Вільхівці біля Мельниці н. Д. Феська Томин пасла корову під лісом. Щоби корова не втікла, обвязалася шнуром, що був причеплений корові до рогів. Корову вжалив овад, вона пустилася бігти та волікла за собою привязану жінку. Так добігла до села. Люди перерізали шнур, одначе Томин була вже нежива.

— **100-ліття скасування рабства в Англії.** 17-го п. м. під проводом предсідника англійського парламенту, посли зійшлись на спільний обід, щоб відсвяткувати роковини того дня, коли по всій англійській імперії розійшлась із парляменту вістка, що всі громадяни стають свобідні. Кажуть, що невільники в ріжних місцях тої ночі збирались по церквах і навколішки ждали на вістку до півночі. Коли вони почули перший удар 12-ої години вночі (тоді по звістку проголосили) всі невільники встали з окликами „алилуя". Боротьба за визволення невільників велась в Англії від 1787 р. 100 літ тому стали у британській імперії свобідними 700.000 невільників. За прикладом Англії пішла Північна Америка, де освободили 4 міл. невільників і півд. Америка, де нараховували до одного міліона невільників. За 100 літ англійський уряд приєднав до своєї акції 600 окремих держав, що законом скасували невільництво. Всеж досі є ще на світі з 5 міліонів офіціяльних невільників, що мусять виконувати панщину. Неофіціяльних є багато більше; багато держав ріжними розпорядками (це вигідніше ніж закони) приневолює своїх громадян до ріжних робіт.

— **Чудодійний лікар без освіти.** Больонія має малого чудотворця. Є це скромний бідний молодець, син вугляра, що має в собі велику сугестивну силу, може й радіоактивну. Лікарі ствердили, що цей Джіованніно вилікував у кількох випадках спаралізовані особи, з якими лікарі не могли дати собі ради. Цікаве, що якийсь час він сидів у домі божевільних і дивним способом утік звідтіля і почав лікувати людей. Походить він із Джіонкано і впевняє, що Бог післав його на землю помагати ближнім. Цей молодець не має в собі нічого з ошуканця, тільки якусь невідому силу досі ще італійськими вченими непрослідженy.

— **Місце добре на розводи.** Цікаву туристичну пропаганду почали на острові Куба. В усіх американських бюрах подорожі можна дістати брошури з таким сензаційним заголовком: „Прийдь оглянути чудову пляжу у Гавані і розведись на наш кошт". Згідно з кубайськими законами можна дістати розвід за такі гріхи: пянство, пристрасть до азартної гри, марнотратність, неморальність, а навіть сильно образливі слова одної половини подружої пари. Кубайці платять за розвід 500 дол., чужинці тільки 12 дол., але... мусять щонайменше три місяці провести на острові. Видко, що стільки часу треба, щоби на лоні розкішної природи посваритись з жінкою або чоловіком. Голівудська артистка Жан Гарльо скористала з того проспекту і виїхала до Гавани, де щасливо розвелась зі своїм третім чоловіком. Кубайський уряд сподівається притягти цими полекшами для розводів багато чужинних туристів.

— **Дешевий винахід від спеки.** Великі спеки в Америці піддали думку якомусь дотепному підприємцеві виробляти нашийники з леду. З Нюйорку втікає в деякі дні за місто 2 міліони людей, щоб прохолонути. Але спека дошкулює. Нашийники, наручники і бранзолети з леду охолоджують приємно тіло, при цьому виглядають як правдиві бриляінти. Правда, що вони швидко тануть, але дешевші, ніж морозиво; коли розтане один, можна купити другий. На жаль, нашийники це винахід більше для жінoцтва, ніж для чоловіків; чоловіки мусять прохолоджувати себе інакше.

—o—

ДИВОГЛЯДИ.

Комуністичний дипльомат приватно.

Париська преса приносить з нагоди смерти радянського амбасадора Довгалевського деякі цікаві подробиці про його особу. Цей комуністичний дипльомат зберіг у приватному житті всі звички багатого буржуя. Попередні царські посли не виступали з більшою помпою і не тратили більше грошей на свою особу. Коли Довгалевський помер, у його хаті найшли 18 фраків останньої моди, 32 убрань, 6 футер, 8 зимових плащів, 40 палиць з ріжними головками: золотими, зі слоневої кости, тощо. Довгалевський пробував елеґанцією звернути часто увагу на свою особу в товаристві. Він мало журився тим, що вибаги, в яких він жив, не йшли в парі з його марксівськими принципами. Балі, які він улаштовував, мали теж прикмети найбільше аристократичних бенкетів; на ці бенкети приїзджав кавіор просто з Москви.

—o—

Спорт.

УКРАЇНА — ОГНІСКО (ЯРОСЛАВ) 6:1 (1:1).

Україна: Бутель; Скрегота, Олійник; Цимбал, Кіцила, Сиротюк; Лапчук, Магоцький, Мікльош, Краєвський, Максимів. Гра ця складалася із двох ріжних частин. У першій частині Огніско мало замітну перевагу і раз-враз загрожувало воротам України. Чорно-червоні грали у цій частині слабо і не було певно нікого з глядачів, хто сподівався би, що Україна зійде з грища високоциферним переможцем. У другій частині напад України грав концертово, короткі приємні заграння нападу допроваджували заліж формації противника до розпуки. Напад України грав дуже добре (у другій частині) хіба тільки Максимів грав дещо слабше. У помочі слабий день мав середущий Кіцила, натомість обі бічні Цимбала і Сиротюк грали цілі змагання добре. На висоті завдання станули також оба оборонці Скрегота і Воробець. Бутель мав пеха завинити одиноки ворота.

Гра починається атаками противника. У 5 хв. правий лучник перестрілює з логідної позиції. Огніско має перевагу, Україна атакує рідко; у 31 хв. добуває противник ворота, за три хвилини вирівнює Скрегота з карного. Половина 1:1. По павзі Україна грає о ціле небо краще. У 4 хв. добуває Магоцький другі ворота. Україна цілком опановує грище. У 23 хв. стріляє Мікльош головою треті ворота, у 26 хв. Магоцький четверті і у 27 хв. Максимів пяті. Противник не доходить до голосу. Права сторона Лапчук-Магоцький кілька разів взірцево минають противників, але стріли йдуть побіч воріт. Серію воріт закінчує у 35 хв. Краєвський, добуваючи шесті ворота. У 40 хв. „непорозуміння" між Скреготою і грачем Огніска є Скреготу суддя випрошує з грища. Видців мимо громів і лискавок около 1.200.

УКРАЇНА II — СТЕП 4:1 (3:1).

Україна II: Микитин; Миськів, Заваліявський; Калитовський, Сія, Юськевич II; Федун, Крушельницький Вовк, Юськевич I, Дачишин. Степ: Шолдра; Зелінський, Вітка; Рудницький, Нестор, Мельник; Копач, Рудий, Мисяк, Горбань, Доробанюк.

Товариські змагання між цими дружинами закінчилися певною перемогою України II, якої найкращими грачами були Федун, Сія і Миськів. У Степі подобалися Зелінський і Шолдра. Ворота добули для України Крушельницький 2, Дачишин і Федун, для Степу Мисяк.

МИСТЕЦТВА ОКР. ЛІГИ.

РЯШІВ. Ресовія — Гасмонея 3:1 (2:1).
ПЕРЕМИШЛЬ. Польонія — Погонь I Б 4:2 (2:1).
ЛЬВІВ. Чорні — Другий Сокіл 6:0 (3:0).

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

КАТОВИЦІ Рух — Краковія 4:2 (0:2).
ВАРШАВА. Леґія — Австрія 3:1 (1:0).
ПРАГА. Спарта — Адміра 3:2 (0:2). Змагання за чашу Мітропи.

Закордонне радіо.

Понеділок, 23. липня 1934.

Відень (506,8) 12·00, 13·10, 16·40 Концерт, **Брно** (325,4) 21·35 Чеські оп. арії, **Прага** (470,2) 11·05 Концерт, 22·15 Фінляндські пісні, **Париж** (1649) 16·30 Форт. ресітал (Вебстер), 20·45 Бетовенівський вечір, **Атльона** (531) 20·00, 20·25, 21·20 Спів. **Білгород** (439,8) 19·00 Юг. пісоньки, **Гамбург** (331,9) 11·00 Пісоньки, **Кенігсвустергавзен** (1571) 17·45 Шопенівський ресітал, **Мінхен** (405,4) 15·10, 18·30 Пісні, **Будапешт** (549,5) 13·30, 22·00 Цигмузика, **Мілянo** (368,6) 11·30 Легка музики, 22·00 Форт. ресітал, **Рим** (420,8) 13·00 Тріо.

Вівторок, 24. липня 1934.

Відень (506,8) 12·00, 13·10 Концерт, 19·30 Оп. музика, 21·45 Фортепян, **Братислава** (298,8) 19·55 Скрипка, 20·40 Музика на гармонії. **Прага** (470,2) 14·00 Шлеські весільні пісні, **Париж** (1649) 22·30 Танкова музика, **Білгород** (439,8) 12·05, 19·00, 20·00 Спів, музика, **Берлін** (356,7) 18·45 Фортепян, 21·35 Вальси, **Гайльсберг** (291) 22·20 „Нориммберські співці" оп. Ваґнера, **Кенігсвустергавзен** (1571) 17·30 Шубертові пісні, 19·00 Пісні та поеми, **Букарешт** (365) 18·05 Легка музика, **Будапешт** (549,5) 17·00 Спів, 19·40 Скрипка, **Мілянo** (368,6) 13·00 Легка музика, **Рим** (420,8) 20·45 Віольончелевий ресітал.

Львівське радіо.

Понеділок, 23. липня 1934.

6·30—7·25 Раніш на авдиція, 12·03 Метеорольогічні вістки, 12·05 Огляд преси, 12·10 Популярна музика з гр. пл., 13·00 Полудневий денник, 13·05 Концерт сальонової музики, 14·00 Експ. вістки, 14·05 Збіжева біржа, 16·00 Легка музика, спів (Олена Маковська), 17·00 Діялог для дітей „Історія мапочки Сікі", 17·15 Фортепяновий ресітал, 17·45 Арії та пісні в супр. фортепяну, 18·00 Балачка для жінок „Матері в бараках", 18·15 Настроєві пісоньки (гр. пл.), 18·45 Балачка Брун. Вінавера, 18·15 Гр. плита, 19·00 Всячина, 19·15 Мандрівка мікрофону по Польщі 19·50, 19·55 Спортові вістки, 20·00 Вибрані думки, 20·02 По дорозі з Казаблянки до Маракешу, 20·12 Легка музика, 20·50 Веч. денник, 21·02 Вістки з жін. світа, 21·12 Концерт орхестри (спів Каз. Чарнецький, тенор), 22·00 Фейл. „Повісти на ріжні теми", 22·15 Танкова музика.

Вівторок, 24. липня 1934.

6·30—7·25 Раніш на авдиція, 11·57 Сигн. часу, 12·03 Метеорольоґ. вістки, 12·05 Огляд преси 12·10 Легка музика, 13·00 Полудневий денник, 13·05 Авд. для дітей та молоді „Нещастя Христіяна", Пісоньки, 13·20 Славні віольончелісти (гр. пл.) 13·55 З ринку праці, 14·00 Експортові вістки, 14·05 Збіжева біржа 16·00 Легкі твори на фортепян, 16·20 Концерт, 17·00 Скринька ПКО, 17·15 Популярний концерт симф. орхестри, 18·00 Про консервацію мешк. будинків, 18·15 Камер. концерт, 18·45 Автом сх. Карпатами та Поділлям, 19·00 Всячина, 19·15 Мандоліністи та саксофон (гр. пл.), 19·50, 19·15 Спортові вістки, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Відч. „Львовянин амбасадором китайської цісаревн", 20·12 Трансм. з Варшави: „Новочасна жінка" оп. Ґільберта: в перерві Веч. денник, Поетичні рецитації Каз. Тетмаєра, 22·15 Пятнадцять хвилин у глибинах озер і рік. 22·30 Танкова музика.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10